

gives tre Hovedclaffer af lavere Lidenskaber: Nydelsesfygerne, Befiddelsesfygerne og de, der ere Yttringer af en reen Jeghedsfyge. Hvorfor de kaldes Syger, og i hvilke deres Sygelighed viser sig, blev derpaa fat ud fra hinanden.

Den historiske Classe.

Af Hs. Höiærværdighed Biskop *Münter*, Storkors af Dannebrogen, have vi erholdt en Afhandling, hvori Bestemmelsen for Christi Födfelsaar oplyses af astronomiske Grunde. Det er bekiendt nok, at Spörgsmaalet om Christi Födfelsaar igiennem flere Aarhundreder har været Gienstand for de Lærdes Skarpsindighed, og at de næsten alle deri komme overeens, at den almindeligen antagne Tidsregning, som förer Navn af den Dionysiske, paa ingen Maade lader sig forene med de Tidens Historie, i hvilken Christis Födfel falder. Man er ikke enig om Aaret da Cyrenius eller Qvirinus holdt den i Skriften omtalte Beskrivning til Skat, og ligesaa lidet om Aaret hvori Herodis, under hvis Regering Christus födtes, endte sit Liv. Nogle antage hans Död at være indtruffen i Roms Aar 751 andre 750, dog har det fidsste Aarstal de fleste Stemmer for sig. Mærkværdigt er det, at man ikke har fögt at hæve denne Tvivl ved en Underfögelse over de Vises Stjerne, som Mattheus i det andet Capitel omtaler, og som ligeledes omtales i det apokryphiske Jacobs Evangelium, og af *Calcidius*, en platonisk Philosoph, i et Commentar over Platos Timæus, saavel som af Forfatteren til Hermippus's Dialoger over Astrologien. Uagtet denne Stjerne i den hellige Skrift kaldes *ασηρ* formodede dog Forf. allerede længe, at hermed ikke meentes en enkelt Stjerne, men den Conjunction af Planeter, som efter Jödnernes Astrologie holdtes for at være et Tegn for Messias; thi i

det Græske fætttes ofte *ασηρ* og *ασρη*, ligesom i det latinske *Stella* og *Sidus* i hinandens Sted, og i det Hebraiske betyder ogsaa כוכב begge Dele. Samme Mening har ogsaa den berømte *Kepler* allerede for to Aarhundrede siden, i det Mindste til Deels antaget. Da han nemlig i Aaret 1604 anstillede Iagttagelser over den Aftronomerne ubekjendte Stjerne, som viste sig i Slangeholderens Fod, og efter 12 Maaneder atter unddrog sig Aftronomernes Iagttagelser, og paa samme Tid henvendte sin Opmærksomhed paa den store Conjunction af Jupiter og Saturn, som tillige fandt Sted i samme Stjernebillede, og ikke før efter 800 Aar skulde gjentage sig, fandt ham ved videre Beregninger, at samme Conjunction maatte have fundet Sted i det julianske Aar 59, eller Roms Aar 747. Men han viste at denne Conjunction havde taget sin Begyndelse henved den 22 Juli i Fiskene, hvorpaa i det følgende Aars Februar og Marts Planeten Mars kom til i samme Fiskenes Tegn, og siden, efter Mars, Solen, Venus og Mercurius kom til i Væderens Tegn, i Löbet af Marts, April og Mai. Da han nu troede at den nye Stjerne var den samme, som de Vise havde seet, saa sat han i Følge disse Betragtninger Christi Födsel i Aaret 748 efter Roms Opbyggelse. Men uagtet disse den store Mands Beregninger ret vel stemme overeens med Tiden hvorpaa Christus maae være födt, saa kunde man dog uden Tvivl endnu fordre, at der med historiske Vidnesbyrd godtgjordes, at Jödernes saa længe nærrede Haab paa Messias, i hiin Tid var forbundet med Forventningen om en Stjernes Tilfynekomst; hvilket endog de Vises egne Ord hos Matthæus: "vi have seet hans Stjerne" synes at antyde. Ældgamle jödiske Böger tale ogsaa om en Stjerne, der skulde komme til Syne ved Messias Ankomst; men da de herom ikkun

tale i almindelige Udtryk, og intet bestemmer om Tiden naar den skal vise sig, røre disse endnu ikke Hovedsagen.

Derimod har Forf. fundet i *Abarbanel's* Commentar over *Daniel*, at Saturns og Jupiters store Conjunction i Fiskenes Tegn af Jöderne anfaaes for meget betydningsfuldt, og at den havde funden Sted i Verdensaaaret 2365, eller 3 Aar för *Moses's* Föd-fel, og havde været Forbudet paa Israels Börns Udfrielse af det ægyptiske Fangenskab. Men da den næste lignende Conjunction, som paa hans Tid ventedes, skulde vorde hiin ganske liig, saa holdt han for at den sikkert lovede Jöderne deres *Messias's* Ankomst.

At den jödiske Lærde forbiegik de tre Conjunctioner, som vare forefaldne fra Mofes's Tid til hans, begriber man let, da efter hans Lære Frelseren endnu ei skulde være kommen. Ligefaa lidet bör vor Overbeviisning om den astrologiske Meningers Falskhed holde os fra at underkaste de egentlige Kjendsgjæringer, som oplyse denne Sag, en nöiagtig Underfögelse. Uagtet de mange sammenstödende Bekræftelser for hans Mening, anseer Forf. dog ikke Underfögelsen for endnu at være sluttet; men opfordrer dels Astronomerne til en skarp Beregning af Tiden hvorpaa den omhandlede Conjunction indtraf, dels andre Lærde til at opføge om man ikke finder den Mening, at Jupiters og Saturns Conjunction i Fiskenes Tegn skulde være et Forbud paa Messias, hos ældre rabbiniske Skribenter end *Abarbanel*, som levede i den sidste Halvdeel af det 15de Aarhundrede. At de Ældres Taushed dog ikke kunde være et Beviis mod Meningsens Ælde er i övrigt aabenbart, da man i saa höi Grad holdt slige mystiske Videnskaber hemmelige.